

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Jana Šmakala ve věci

žalobce: **M. Š.**
bytem X
t. č. Věznice P.
zastoupen JUDr. Michalem Zemanem, advokátem
sídlem Plaská 623/5, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Ostrov**
sídlem Vykmanov 22, 363 01 Ostrov

o žalobě proti rozhodnutí 1. zástupce ředitele žalované ze dne 26. 1. 2024, č. j. VS-12404-10/ČJ-2024-800730

takto:

- I. Rozhodnutí 1. zástupce ředitele žalované ze dne 26. 1. 2024, č. j. VS-12404-10/ČJ-2024-800730, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 800 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jeho právního zástupce JUDr. Michala Zemana, advokáta.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Žalobce se svou včasnou a přípustnou žalobou ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí 1. zástupce ředitele žalované ze dne 26. 1. 2024, č. j. VS-12404-10/ČJ-2024-800730 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým byla zamítnuta žalobcova stížnost proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 1. 2024, č. j. VS-12404-5/ČJ-2024-800730 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), jímž byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na 14 dní s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „*ZVTOS*“).
2. Z kázeňského spisu zjistil soud následující průběh kázeňského řízení žalobce.
3. Žalobce byl dne 8. 2. 2021, dne 17. 3. 2021, dne 21. 3. 2022, dne 19. 7. 2022 poučen o riziku průniku návykových látek do věznice, o povinnosti dbát zvýšené pozornosti riziku kontaminace mj. nápojů. Výslovně byl žalobce nabádán k tomu, aby nenechával svou osobní skříňku neuzamčenou a nevzdaloval se od hrnku s nápojem. Žalobce byl poučen o své povinnosti dodržovat § 28 ZVTOS, tedy pokud bude na sobě pociťovat vliv návykových látek, musí to bezodkladně nahlásit zaměstnanci věznice (viz jednotný záznamový list).
4. Dne 30. 12. 2023 byla u žalobce pro podezření z ovlivnění alkoholem provedena orientační dechová zkouška, při níž byla zjištěna hladina alkoholu 0,648 promile, resp. 0,628 promile. Žalobce k tomu dne 30. 12. 2023 uvedl, že *vypil šťávu a nevěděl, že je v ní alkohol, přičemž podobné šťávy s ovocem si s vědomím vychovatele dělá sám*. Laboratorním vyšetřením krve žalobce odebrané žalobci dne 30. 12. 2023 byla dne 2. 1. 2024 prokázána přítomnost alkoholu v krvi žalobce 1,01 g/kg. Dne 3. 1. 2024 žalobce uvedl, že *na návštěvě u odsouzeného P. (dále jen „spoluodsouzený“) ochutnal ovocný teplý nápoj, že se spoluodsouzeného ptal, zda je v něm alkohol, že to odsouzený negoval a sdělil mu, že to je podobný nápoj, jaký si sám žalobce dělá z ovoce. Po druhém hrníčku to bylo žalobci divné a spoluodsouzený mu sdělil, že si z něj chtěl udělat srandu. Žalobce pak nápoj vylil do toalety (viz záznam o kázeňském přestupku a protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem)*.
5. Dne 11. 1. 2024 byl vyslechnut spoluodsouzený, který uvedl, že si připravil tzv. „kvásku“ tak, že 4 dny před incidentem do prázdného kanystru o obsahu 4l vložil 4 nakrájená jablka, sáček hroznůvek a zalil to vodou. Vše zkvasilo. Chtěl, aby to žalobce ochutnal. Žalobce se ho ptal, zda je v tom alkohol, a on mu řekl, že ne. Žalobce vypil dva hrnky 0,3l a sdělil mu, že v tom cítí alkohol, a zbytek kanystru vylil do záchodu. Spoluodsouzený a žalobce si mysleli, že to z nich vyprchá, ale nevyprchalo. Spoluodsouzený cítil vliv alkoholu. Spoluodsouzený doznal, že vědomě požil alkohol tím, že vypil 0,7l kvásky, chtěl oslavit Silvestra a pozval žalobce, aby ji ochutnal. Žalobce poznal, že nápoj obsahuje alkohol až při druhém hrnku, kanystr vylil, protože nechtěl mít problém, a byl na spoluodsouzeného našťavaný. Dne 12. 1. 2024 byl vyslechnut spoluodsouzený, který uvedl, že u něj žalobce na návštěvě ochutnal ovocný nápoj, kdy spoluodsouzený chtěl od žalobce jako odborníka odbornou radu, protože žalobce několikrát nakládal nápoj, tak chtěl spoluodsouzený

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

zjistit, zda „to žalobce pozná“. Žalobce se spoluodsouzeného ptal, zda je v nápoji alkohol, a vypil dva hrníčky o objemu 0,4l. Nevypili všechnen nápoj, zbytek byl vylit.

6. Prvoinstančním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným, neboť dne 30. 12. 2023 byla dechovou zkouškou potvrzena přítomnost alkoholu v krvi žalobce, a porušil tak § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, podle něhož je odsouzeným zakázána konzumace alkoholických nápojů, a porušil i § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, který odsouzenému přikazuje oznámit neprodleně zaměstnanci žalované okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům žalované nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil.
7. Prvoinstanční rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že jednání žalobce, který byl o nutnosti věnovat zvýšenou pozornost možné kontaminaci nápojů alkoholem poučen, bylo nepochybné, kdy zákaz konzumovat alkoholické nápoje je základem pro naplňování účelu trestu odnětí svobody. Žalobce potvrdil konzumaci alkoholického nápoje, přičemž se svou nedbalostí a neopatrností uvedl do stavu intoxikace alkoholem, neboť nemohl mít jistotu o obsahu nápoje, ač se spoluodsouzeného dotázal, zda nápoj neobsahuje alkohol. Žalobce nebyl dostatečně opatrný, když konzumoval nápoj připravený jiným odsouzeným, a přivodil si tak hladinu 1,01 g/kg alkoholu v krvi. Žalobce nevysvětlil svou nečinnost, kdy mu spoluodsouzený přítomnost alkoholu v nápoji potvrdil a žalobce se s tím spokojil a nic neoznámil v očekávání, že intoxikace nebude odhalena.
8. Žalobce podal proti prvoinstančnímu rozhodnutí stížnost, jejíž odůvodnění následně doplnil jeho zástupce. Při jednání dne 25. 1. 2024 žalobce popřel tvrzení spoluodsouzeného, že je žalobce odborníkem na šťávy. Dále uvedl, že se spoluodsouzeného dotázal na alkohol ve šťávě proto, že si dělal šťávy z ovoce bez alkoholu, že alkohol neužil vědomě, věc nehlásil, protože tím, že nápoj vylil do záchodu, nedošlo k situaci ohrožující bezpečnost věznice.
9. Žalovaná stížnost žalobce napadeným rozhodnutím zamítla a v odůvodnění napadeného rozhodnutí mj. uvedla, že z následné části výroku a odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je zřejmé, že žalobce věc neoznámil žalované, sám to doznal, kdy absence této části výroku nezpůsobila nedostatečnost nebo nesrozumitelnost rozhodnutí ani nebyla způsobila ovlivnit jeho výsledek. Tento nedostatek byl zhojen v řízení o stížnosti v rámci vypořádání připomínky žalobce.

II.

Žaloba

10. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
11. Žalobce namítl nicotnost prvoinstančního i napadeného rozhodnutí podle § 77 správního řádu s ohledem na jejich neurčitost, nepřezkoumatelnost a nedostatek formy. Rozhodnutí neobsahují popis stíhaného jednání, protože není uvedeno, (i) kdy, kde a jak se měl žalobce porušit § 28 odst. 3 písm. f) ZVTOS, tedy nedodržet oznamovací povinnost, ani (ii) místo skutku, způsob spáchání skutku, hodnota naměřeného alkoholu a forma zavinění, jímž měl být porušen § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS. Žalobcovu námitku absence uvedení skutkové věty v prvoinstančním rozhodnutí žalovaná v napadeném rozhodnutí vypořádala vadně tak, že ji nepovažovala za důvodnou. Napadené rozhodnutí je nicotné i pro absenci formálních náležitostí uvedených v § 69 správního řádu (absentuje správní orgán, který rozhodnutí vydal, a upozornění na opravné prostředky). Rozhodnutí jsou též nepřezkoumatelná, protože zde absentují důvody rozhodnutí, důvody uvedené v rozhodnutích jsou vnitřně rozporná a nedošlo k vypořádáním se se zásadními a

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

logickými námitkami žalobce. Žalobce namítl vnitřní rozpornost prvoinstančního rozhodnutí, které současně tvrdí nedbalostní formu jednání a pochybnosti o nedbalosti. Napadené rozhodnutí nevypovídalo stížní námitku ohledně zavinění a formy úmyslu. Správní orgány vyšly z nesprávné, nelogické a nezdůvodněné premisy, že pokud by žalobce pil alkohol nezaviněně, jistě by tuto skutečnost nahlásil. Žalobce by přece kanýstr nevytil do záchodu, pokud by se vydal popíjet alkohol na jinou celu s vědomím popíjet alkohol – tuto stížní námitku napadené rozhodnutí též pomínulo. Správní orgány porušily zásadu *in dubio pro reo*, když přijaly neprokázanou, nelogickou a nepravděpodobnou variantu zavinění. Žalobce další jednání překazil zlikvidováním veškerého alkoholu spoluodsouzeného. Napadené rozhodnutí se vůbec nevypovídalo se stížními námitkami absence zavinění a vědomosti o alkoholu v nápoji, nezohlednění polehčujících okolností a uložení přísného trestu, právního hodnocení jednání v souvislosti s nenahlášením alkoholu a absence materiálního znaku jednání. Žalobce očekával uložení mírnějšího, např. podmíněného, trestu. Správní orgány nezohlednily skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce a v rozporu s legitimním očekáváním žalobce mu uložily stejný trest jako spoluodsouzenému.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

12. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. V posuzované věci byl žalobci uložen kázeňský trest umístění do uzavřeného oddílu na dobu 14 dnů s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení nepodmíněně za kázeňský přestupek, kterého se žalobce dopustil konzumací alkoholického nápoje a neoznámením výskytu alkoholického nápoje a jeho konzumace mezi odsouzenými pracovníkům žalované z důvodu vzniku okolnosti schopné vážného ohrožení bezpečnosti, přičemž svým jednáním porušil ustanovení § 28 odst. 2 písm. f), odst. 3 písm. b) ZVTOS.
13. Žalovaná s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2014, č. j. 57 A 70/2012-88, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014–26, ze dne 27. 8. 2015, č.j. 1 As 138/2015-42, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 55 A 19/2020-44, bod 15, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1200/2014, § 76 odst. 1 ZVTOS, § 60 vyhlášky č. 345/1999 Sb., řádu výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „*ŘVTOS*“) a vyjádření k návrhu na odkladný účinek žaloby uvedla, že žalobce byl opakovaně poučen o možnosti kontaminace pití a potravin návykovými látkami, že jako celek předmětné kázeňské řízení ob stojí a rozhodnutí nejsou nicotná. Opakovaně projevená pozdní lítost žalobce je účelová, neboť kdyby dozorcem oddělení výkonu trestu neproběhla u žalobce detekce na alkohol, je zřejmé, že by se žádný zaměstnanec věznice o ničem nedozvěděl. Hladina alkoholu v krvi žalobce 1,01 ‰ představuje již excitační stadium opilosti. Jestliže chtěl žalobce náležitě prokázat svou lítost nad požitím alkoholu, měl ihned po zjištění obsahu alkoholu v pití věc ohlásit pracovníkům věznice a předat jim zbytek alkoholického nápoje. Požití podomácku vyrobeného alkoholického nápoje mohlo mít neblahý vliv na zdravotní stav žalobce a spoluodsouzeného a vlivem alkoholu mohlo také dojít ke vzniku mimořádné události, kdy např. mohl v žalobci vyvolat zvýšenou agresivitu vůči jiným osobám. Žalovaná poukázala na to, že mezi vězni je tento případ znám a očekávají, jakým způsobem bude vyřešen. Z hlediska generální prevence v rámci věznice a rovnosti zacházení s vězni je nutné tento druh protiprávního jednání náležitě řešit kázeňským trestem a bez zbytečného odkladu zajistit jeho vykonání. Vzhledem k hladině 1,01 promile je velmi pravděpodobné, že žalobce musel cítit účinky alkoholu již po vypití prvního hrnku s nápojem, a žalobce věděl,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

že požil alkohol a nikomu to nenahlásil. Žalobce vědomě přes poučení o možné kontaminaci nápojů ve věznici požil nápoj od jiného vězně, o kterém nemohl vědět, co v něm je. Absentující část výroku prvoinstančního rozhodnutí byla vysvětlena a popsána v napadeném rozhodnutí.

IV.

Následné podání žalobce

14. V podání ze dne 1. 12. 2024, které bylo žalobcem adresováno i jiným orgánům a většinou se netýkalo posuzované věci, žalobce k předmětné věci uvedl, že *mu spoluodsouzený podstrčil v roce 2023 ovoce, o kterém tvrdil, že v něm ovoce není a bylo*. Soud konstatuje, že podání bylo podáno po uplynutí lhůty k podání žaloby a nemohlo tedy rozšířit žalobní body podle § 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s. Obsah podání soud vyhodnotil tak, že ani neobsahuje žádná relevantní nová žalobní tvrzení.

V.

Posouzení důvodnosti žaloby

15. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
16. Žaloba je důvodná.
17. Soud předznamenává, že z hlediska soudního přezkumu představují napadené a prvoinstanční rozhodnutí jeden celek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. října 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, publ. pod č. 534/2005 ve Sb. NSS). To platí i pro rozhodnutí o kázeňských trestech odsouzených (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020-44, bod 12). To znamená, že soud při posouzení důvodnosti žalobních námitek vycházel nejen z výroku a odůvodnění prvoinstančního, ale i výroku a odůvodnění napadeného rozhodnutí, jelikož případný nedostatek prvoinstančního rozhodnutí mohl být napraven napadeným rozhodnutím.
18. Podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS je odsouzenému zakázáno konzumovat mj. alkoholické nápoje. Podle § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS je odsouzený povinen oznámit neprodleně zaměstnanci Vězeňské služby okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům Vězeňské služby nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil. Popsané povinnosti jsou součástí *Základních povinností odsouzených* dle § 28 ZVTOS.
19. § 46 odst. 1, 2 věta první ZVTOS stanoví, že za kázeňský přestupek, jímž je mj. zaviněné porušení zákonem stanovené povinnosti během výkonu trestu, lze uložit kázeňský trest.
20. Podle § 47 odst. 1 ZVTOS lze kázeňský trest uložit, jen jsou-li náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina odsouzeného. Před uložením kázeňského trestu musí být odsouzenému umožněno, aby se vyjádřil ke všem skutečnostem, které se mu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

kladou za vinu, a důkazům o nich. Může uvádět okolnosti, které jeho vinu vyvracejí nebo zmírňují a na podporu svých tvrzení navrhnout provedení dalších důkazů sloužících k jeho obhajobě. Podle § 58 odst. 3 věty první ŘVTOS je v řízení o kázeňském přestupku důkazním prostředkem vše, co může přispět k objasnění skutku, zejména vlastní zjištění zaměstnance Vězeňské služby, výpovědi odsouzených a jiných osob, věci, listiny a ohledání.

21. Podle § 58 odst. 2 věty první a druhé ŘVTOS se o kázeňském přestupku odsouzeného sepíše záznam na předepsaném tiskopisu. Ze záznamu musí být zřejmé konkrétní údaje o jednání, v němž je spatřován kázeňský přestupek, včetně označení místa, času, způsobu spáchání přestupku a okolností, za nichž byl přestupek spáchán, popřípadě též předpokládané pohnutky takového jednání.
22. § 58 odst. 5 věta čtvrtá ŘVTOS stanoví, že rozhodnutí o uložení kázeňského trestu se vydává písemně a musí kromě výroku a odůvodnění obsahovat i poučení o oprávněm prostředku.
23. Podle § 60 odst. 1 ŘVTOS je v případě včasné stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu povinen příslušný zaměstnanec Vězeňské služby přezkoumat, zda je prokázáno, že se skutek, v němž je spatřován kázeňský přestupek, stal, zda jej spáchal odsouzený, zda tento skutek je kázeňským přestupkem, jakož i další významné okolnosti. Současně přezkoumá, zda nebyla překročena kázeňská pravomoc zaměstnance Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil.
24. § 60 odst. 2 ŘVTOS stanoví, že zaměstnanec Vězeňské služby, který je oprávněn rozhodnout o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, může buď (a) zamítnout stížnost, byla-li zaviněním odsouzeného podána opožděně, nebo (b) zamítnout stížnost, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění prokázáno a uložený kázeňský trest je úměrný závažnosti spáchaného přestupku a je v souladu s účelem výkonu trestu, nebo (c) změnit kázeňský trest, jestliže je spáchání kázeňského přestupku odsouzeným a jeho zavinění prokázáno, ale uložený kázeňský trest není v souladu s účelem výkonu trestu, nebo (d) zrušit uložený kázeňský trest, nebyly-li dostatečně objasněny všechny skutečnosti, které jsou pro uložení kázeňského trestu významné, nebo jsou-li dosavadní důkazy pro rozhodnutí nedostatečné, a vrátí věc k novému kázeňskému řízení zaměstnanci Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil, anebo (e) zrušit uložený kázeňský trest, není-li prokázáno, že se odsouzený kázeňského přestupku dopustil.
25. Podle § 60 odst. 3 ŘVTOS rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu zaměstnanec Vězeňské služby na předepsaném tiskopisu písemně odůvodní.
26. Podle § 69 odst. 1 věty první a druhé, odst. 2 správního řádu se v písemném vyhotovení rozhodnutí uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků.
27. Podle § 68 odst. 2 věty první a odst. 3 věty první správního řádu se ve výrokové části rozhodnutí uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1, a v odůvodnění se uvedou

důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

28. § 76 odst. 1 ZVTOS stanoví, že na řízení podle tohoto zákona se nevztahuje správní řád (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 137/2022-33, bod 8). Podle § 177 odst. 1 správního řádu však i v tomto řízení platí § 2 až 8 správního řádu.
29. Na řízení o kázeňských trestech je nutné kromě ZVTOS použít přiměřeně i základní ustanovení o rozhodnutí ve správním řádu v §§ 68 a 69. Smyslem a účelem rozhodování o kázeňských trestech je rychlost a neformálnost rozhodování, což přispívá k udržení pořádku a bezpečnosti ve věznicích (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021-34, bod 14, či ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021-35, bod 26). Přiměřená aplikace §§ 68 a 69 správního řádu znamená, že je nutné aplikovat jen ustanovení správního řádu nezbytná pro stanovení právního rámce postupu žalované při rozhodování o kázeňských trestech a to takovým způsobem, který není v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy obsažené v ZVTOS, tj. zejména s rychlostí a neformálností rozhodování o kázeňských trestech s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020-44, bod 13). O kázeňských trestech proto lze rozhodovat méně formálně, rozhodnutí mohou být stručnější, vždy ale se zachováním alespoň popisu skutku a jeho právní kvalifikaci, uložený trest a právní důvody zahrnující reakci na námitky odsouzeného (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020-44, bod 15, a ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 137/2022-33, bod 8). Na rozhodnutí o kázeňských trestech nelze klást nároky srovnatelné např. s rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. V kázeňském řízení vystupuje významněji požadavek na flexibilitu rozhodování a snaha udržovat pořádek a bezpečnost ve věznicích v reálném čase (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 1785/08). Na druhou stranu ovšem těmito důvody nelze ospravedlnit libovůli při rozhodování o kázeňských trestech, které začasť velmi intenzivně zasahují do právní sféry odsouzeného. Je tedy třeba trvat na tom, aby při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí žalované obsahovalo základní důvody, proč bylo rozhodnuto určitým způsobem, zejména ovšem vypořádání námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2022, č. j. 4 As 303/2021-35, bod 27).
30. Podle § 76 odst. 2 věty první s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu.
31. Podle § 77 odst. 1 správního řádu platí, že nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotné je dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.
32. Má-li určitá vada správního aktu způsobovat jeho nicotnost, musí být nejen závažná, ale také zjevná. Požadavek zjevnosti je naplněn, jestliže by osoba obeznámená s právními a skutkovými okolnostmi případu byla schopna tuto vadu rozpoznat. Jde o objektivizované posouzení prováděné správním soudem, případně jiným orgánem (srov.

usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2023, č. j. 9 Ao 37/2021-57, č. 4562/2024 Sb. NSS). Nicotnost správních rozhodnutí představuje vadu, k níž je správní soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti, tedy i bez námítky žalobce. Povahou této vady se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006 - 74, publikovaným pod č. 1629/2008 Sb. NSS.: *Nicotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není „běžným“ rozhodnutím nezákonným, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 1 As 22/2015-143, bod 28 a tam citovaná judikatura).

33. Soud vycházel z výše popsané právní úpravy a judikatury a dospěl k závěru, že napadené a prvoinstanční rozhodnutí netrpí takovými vadami, které by vyvolaly jejich nicotnost. Obě rozhodnutí byla vydána věcně příslušnými správními orgány, nejsou zjevně vnitřně rozporná, právně ani fakticky neuskutečnitelná a netrpí ani vadami, pro něž by je vůbec nebylo lze považovat za rozhodnutí správního orgánu.
34. K jednotlivým žalobním námitkám nicotnosti uvádí soud následující.
35. Obecné žalobní tvrzení, že rozhodnutí jsou nicotná z důvodu nepřezkoumatelnosti, je neopodstatněné, protože v případě nicotnosti a nepřezkoumatelnosti jde o odlišné druhy vad správního rozhodnutí, které se vzájemně nemusí prolínat. Je-li rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, nezpůsobuje to bez dalšího nicotnost rozhodnutí. Naopak je-li rozhodnutí nicotné, neznamená to, že by bylo bez dalšího nepřezkoumatelné. Žalobce tak spojuje různé (druhově i intenzitou) odlišné vady správních rozhodnutí. Soud dodává, že žalobní tvrzení, že rozhodnutí jsou nicotná z důvodu neurčitosti a absolutního nedostatku formy správního aktu, byla natolik obecná, že je nebylo lze konkrétně vypořádat.
36. Žalobce dále namítl, že prvoinstanční a napadené rozhodnutí neobsahují dostatečný popis skutku. Taková vada by z povahy věci nepředstavovala nicotnost rozhodnutí, nicméně šlo by, byla-li by námitka důvodná, o závažnou vadu kázeňského řízení. Jak bylo totiž vysvětleno výše, rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, byť méně formální a podrobné, musí obsahovat nezaměnitelnou specifikaci jednání, v němž správní orgán seznal kázeňský přestupek.
37. Soud předesílá s odkazem na výše citovanou právní úpravu, že výrok rozhodnutí o stížnosti proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu může výlučně stížnost zamítnout, nebo změnit či zrušit uložený kázeňský trest, resp. vrátit věc k novému kázeňskému řízení zaměstnanci Vězeňské služby, který kázeňský trest uložil. Výrok napadeného rozhodnutí tedy skutkovou větu obsahovat nemohl, v tomto směru byla tedy žalobní námitka nedůvodná. Dále se soud vzhledem k této žalobní námitce zabýval tím, jak žalovaná skutkově vymezila jednání, v němž spatřila kázeňský přestupek žalobce, v prvoinstančním rozhodnutí.
38. Soud dospěl k závěru, že pokud jde o přestupek podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS (dále jen „*první skutek*“), prvoinstanční rozhodnutí v celku s napadeným rozhodnutím dostatečné vymezení stíhaného jednání obsahuje, ač lze tento závěr učinit pouze s ohledem na specifikace kázeňského trestání odsouzených. Z celku výroku a odůvodnění prvoinstančního totiž vyplývá, že správní orgány uznaly žalobce vinným jednáním

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

spočívajícím požití alkoholu dne 30. 12. 2023. Právně kvalifikovaly správní orgány tento skutek podle § 28 odst. 3 písm. b) ZVTOS, jelikož žalobce porušil zákaz konzumovat alkoholické nápoje. Správní orgány tedy specifikovaly jednání, v němž je spatřily kázeňský přestupek, neboť je z jejich rozhodnutí zřejmé, že přestupek žalobce shledaly v tom, že žalobce ve věznici, kde vykonával trest, dne 30. 12. 2023 zkonsumoval alkohol v nápoji od spoluodsouzeného a přivodil si tak hladinu 1,01 promile alkoholu v krvi. Toto vyplývá z prvních dvou odstavců výroku prvoinstančního rozhodnutí a jeho odůvodnění. Žalobní námitka nedostatečného vymezení protiprávního jednání ve vztahu k prvnímu skutku v prvoinstančním proto nebyla důvodná.

39. Požadoval-li žalobce uvedení místa spáchání skutku, je zřejmé, že se mělo jednat o Věznici Ostrov, kde dne 30. 12. 2023 žalobce vykonával svůj trest. Vyžadování tohoto konkrétního údaje ve výroku prvoinstančního rozhodnutí, je-li každému z písemných vyhotovení obou rozhodnutí naprosto zřejmý, by soud považoval za formální nároky nepřiměřené výše popsaným specifikům kázeňského trestání odsouzených. Pokud žalobce uvedl, že popis skutku neobsahuje způsob spáchání skutku a hodnotu naměřeného alkoholu, i zde má soud za to, že z celku výroků a odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí lze zjistit, že žalobce užil alkohol konzumací nápoje připraveného spoluodsouzeným, kdy hladina alkoholu v krvi zjištěná laboratorní zkouškou dosáhla 1,01 promile.
40. Soud však shledal důvodnou žalobní námitku nedostatečného vymezení přestupkového jednání ve vztahu k podle § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS (dále jen „*druhý skutek*“). Tento nedostatek prvoinstančního rozhodnutí nebyl napraven ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
41. Z výroku prvoinstančního rozhodnutí je zřejmé, že žalobce měl porušit § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, který odsouzenému přikazuje oznámit neprodleně zaměstnanci žalované okolnosti, které mohou způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům žalované nebo věznici, pokud se o nich dozví nebo je zjistil. Výrok prvoinstančního jednání však neobsahuje popis žádného jednání žalobce, které by se k takovému protiprávnímu jednání vztahovalo. Ve výroku prvoinstančního jednání není uvedeno, kdy, kde a co se měl žalobce dozvědět nebo co měl zjistit a neoznámit. Následně mělo být v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí vysvětleno, proč ta konkrétní informace, kterou žalobce podle skutkové věty zjistil, mohla způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům žalované nebo věznici - to už ve skutkové větě uvedeno býti nemuselo, ač to pro přezkum závěrů o vině žalobce bylo nezbytné. Nad rámec potřebného soud uvádí, že k naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku dojde jen tehdy, mohla-li odsouzeným zjištěná a neohlášená informace způsobit vážné ohrožení bezpečnosti jemu samotnému, spoluodsouzeným, zaměstnancům žalované nebo věznici, kdy tento závěr je nutno (být jen stručně) odůvodnit a nelze jen odkázat na poučení odsouzeného.
42. V posuzované věci ve skutkové větě výroku prvoinstančního rozhodnutí specifikace jednání, které mělo naplnit § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, vůbec popsáno nebylo, a netýkalo se ho ani jeho odůvodnění. V odůvodnění je sice zmíněno, že žalobce nic neohlásil, ale výlučně v souvislosti se závěrem o zavinění žalobce ve vztahu ke konzumaci alkoholu (žalovaná argumentovala tím, že kdyby žalobce v době konzumace nevěděl, že jde o alkohol, vyvinil by se ze zaviněné konzumace alkoholu ohlášením dozorčí službě). Nedostatek neodstranilo ani napadené rozhodnutí, které k explicitní námitce žalobce o absenci skutkové věty uvedlo, že z prvoinstančního rozhodnutí je zřejmé, že se žalobce

protiprávního jednání dopustil, protože se přiznal (viz závěr první strany napadeného rozhodnutí). Soud dodává, že nedostatečné vypořádání stížní námitky absence skutkové věty v prvoinstančním rozhodnutí nemohlo vést k závěru o nicotnosti napadeného rozhodnutí, neboť výše soud vysvětlil, že nedostatky při vypořádání stížních námitek z povahy věci nemohou dosáhnout svou závažností na úroveň vad rozhodnutí, které způsobují jeho nicotnost.

43. Soud shrnuje, že první skutek byl v prvoinstančním rozhodnutí popsán, byť ve zcela hraniční kvalitě, dostatečně konkrétně tak, aby nemohl být zaměněn s jinými jednáním identifikovaným komplexem informací o jeho průběhu, místu i času. Správní orgány uvedly, jaké povinnosti měl žalobce tímto jednáním porušit, odkázaly na příslušná zákonná ustanovení s citací jejich relevantní částí ohledně stíhaného kázeňského přestupku i uloženého kázeňského trestu.
44. Na rozdíl od prvního skutku soud u druhého skutku přitakal žalobní námitce nedostatečného vymezení jednání, v němž shledaly správní orgány naplnění skutkové podstaty kázeňského přestupku podle § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, ve správních rozhodnutích. Jde o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Vzhledem k tomu soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., aniž ve věci konal jednání. Správní orgány musí (postačí stručně a jednoduše vzhledem ke specifikům daného řízení) v dalším řízení, pokud chtějí žalobce stíhat za druhý skutek, skutkově jednoznačně vymezit, kdy, kde a co žalobce zjistil a neoznámil, a odůvodnit, proč tato informace mohla způsobit vážné ohrožení bezpečnosti, a neopomenou posoudit zavinění žalobce i ve vztahu k druhému skutku (zda a proč šlo o zavinění úmyslné či nedbalostní).
45. Pokud jde u prvního skutku o údaj o zavinění žalobce (které by stejně jako popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání mělo být součástí výroku rozhodnutí o uložení kázeňského trestu), ten sice není ve výroku prvoinstančního rozhodnutí uveden, avšak tento deficit nepředstavuje vadu zakládající nezákonnost napadeného rozhodnutí. Je tomu tak proto, že na poli kázeňského trestání odsouzených, jak bylo výše s odkazy na ustálenou judikaturu vysvětleno, platí méně rigidní požadavky na formální náležitosti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu než u rozhodnutí o přestupcích. S ohledem na celek odůvodnění prvoinstančního a napadeného rozhodnutí a okolnosti posuzovaného případu má soud za to, že v dané věci není absence výslovného uvedení formy zavinění ve výroku prvoinstančního rozhodnutí natolik závažným nedostatkem, aby odůvodnila zrušení napadeného rozhodnutí. K odpovědnosti za kázeňské přestupky, kterých se měl žalobce dopustit, totiž postačuje ve smyslu přiměřené aplikace § 15 odst. 1, 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zavinění z nedbalosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2021, č. j. 8 As 143/2020–37, bod 15). V případě žalobce není pochyb o tom, že přinejmenším ač nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům měl a mohl vědět, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem (nevědomá nedbalost), příp. ač věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí (vědomá nedbalost). V prvním případě totiž žalobce sice o kontaminaci nápoje nevěděl, ale bezpečně měl a mohl vzhledem k předchozímu poučení ze strany žalované vědět, že nápoj nabídnutý spoluodsouzeným může obsahovat alkohol (bez ohledu na to, co mu spoluodsouzený tvrdil). V druhém případě žalobce věděl, že

konzumací nápoje z nespolehlivého zdroje může porušit zákaz konzumace alkoholu, ale bez přiměřených důvodů (ujištění spoluodsouzeného za současného předchozího poučení žalované) se spolehl na to, že nápoj alkohol neobsahuje.

46. Zavinění správní orgány podle odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí dovodily u prvního skutku z toho, že se žalobce bez dalšího spolehl na informaci spoluodsouzeného, že nápoj neobsahuje alkohol, a neměl tedy jistotu, že nápoj alkohol neobsahuje, a tudíž se svou nedbalostí a neopatrností intoxikoval alkoholem. Zavinění žalobce bylo podle správních orgánů dále dáno tím, že byl opakovaně poučen o riziku kontaminace nápojů a nutnosti věnovat zvýšenou pozornost konzumaci tekutin. Nedbalost žalobce byla podle odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí zjevná z jeho neopatrné konzumace neznámého nápoje připraveného jiným odsouzeným. Takto vymezené skutečnosti jednoznačně vypovídají o závěru správních orgánů o zavinění žalobce při spáchání prvního skutku ve formě vědomé nedbalosti. Žalobní námitka nedostatku uvedení formy zavinění u prvního skutku proto nebyla důvodná.
47. Žalobce dále namítl vnitřní rozpornost prvoinstančního rozhodnutí, které současně argumentovalo nedbalostní formou jednání a pochybností o nedbalosti. Této námitce soud nepřisvědčil. Žalobcem v úvodu odst. IV žaloby citované pasáže prvoinstančního rozhodnutí lze vyložit bezrozporně. Správní orgán prvního stupně nejprve uvedl, že kdyby se žalobce dotázal spoluodsouzeného na (ne)alkoholický charakter nápoje, následně zkonzumoval alkohol se zaviněním ve formě nedbalosti, protože se nesměl spolehnout na ujištění spoluodsouzeného o charakteru nápoje vzhledem k předchozímu písemnému poučení ze strany věznice. Je zřejmé, že takto správní orgán prvního stupně dospěl k závěru o nedbalostním zavinění žalobce. Na tomto závěru nic nemění to, že správní orgán prvního stupně měl výpověď žalobce za účelovou (stěží uvěřitelnou), neboť z tohoto posouzení neodvodil závěr o úmyslném zavinění žalobce. Jinými slovy, ač měl správní orgán prvního stupně o věrohodnosti výpovědi žalobce, pokud jde o ověřující dotaz žalobce ohledně (ne)alkoholického charakteru nápoje na spoluodsouzeného, pochybnosti, při posouzení zavinění žalobce z výpovědi žalobce vyšel. Šlo přitom o variantu pro žalobce výhodnější, tudíž se toto posouzení nemohlo žalobce negativně dotknout.
48. Žalobní odkazy na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2022, č. j. 3 As 307/2020-44, bod 15, a ze dne 29. 6. 2022, č. j. 10 As 137/2022-33, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 6. 2011, č. j. 10 A 298/2010-195, *Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2014, č. j. 57 A 70/2012-88*, nebyly nijak odůvodněny a nebylo na soudu, aby v nich vyhledával argumentaci podporující žalobu. Žalobní odkaz na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 10. 2023, č. j. 57 A 15/2023-152, obsahoval jeho tezi, avšak ta nebyla nijak konkrétně propojena s obsahem prvoinstančního a napadeného rozhodnutí, tedy ani jejich vadami, které by žalobce v žalobě konkrétně tvrdil. Pokud jde o popis skutků, soud výše vyložil, že tento v případě prvního skutku ve správních rozhodnutích neabsentoval. U druhého skutku soud přisvědčil žalobci, že jeho popis ve správních rozhodnutích chyběl, a tato vada vedla soud ke zrušení napadeného rozhodnutí.
49. Dále žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je nicotné pro absenci formálních náležitostí uvedených v § 69 správního řádu (absentuje správní orgán, který rozhodnutí vydal, a upozornění na opravné prostředky). Námitka nebyla důvodná.
50. Výše bylo vyloženo, že pouze vady vymezené v § 77 odst. 1 správního řádu zakládají nicotnost správního rozhodnutí a že jde o jen o ty nejzávažnější vady, které mohou

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

přicházet do úvahy. O takové vady v případě vad namítaných žalobcem z povahy věci jít nemůže.

51. Náležitosti napadeného rozhodnutí se řídí § 60 odst. 3 ŘVTOS, které požaduje pouze písemné odůvodnění. Žalobce v žalobě neuvedl, jaké konkrétní *upozornění na opravné prostředky* požadované v § 69 správního řádu v napadeném rozhodnutí postrádal. I kdyby šlo o procesní vadu (žalobce by vymezil, v jakém konkrétním právním předpisu je stanovena povinnost opatřit rozhodnutí o stížnosti proti uložení kázeňského trestu podle ZVTOS upozorněním na jaké konkrétní opravné prostředky), žalobce neuvedl, jak se tato případně existující procesní vada negativně dotkla jeho práv (srov. § 75 odst. 3 s. ř. s.) a žádný zjevný negativní důsledek žalobcem namítané procesní vady pro práva žalobce soud neshledal.
52. K absenci správního orgánu, který rozhodnutí vydal, uvádí soud, že žalovaná je správním orgánem podle § 1 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky. Podle § 69 správního řádu lze na kázeňské řízení odsouzených užít toliko přiměřeně a jen tehdy, neobsahuje-li právní úprava kázeňského řízení ve ZVTOS speciální regulaci a je-li použití ustanovení správního řádu nezbytné pro stanovení právního rámce postupu žalované při rozhodování o kázeňských trestech, a jen tím způsobem, aby bylo dosaženo smyslu a účelu ZVTOS (rychlost a neformálnost rozhodování s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích). Přiměřená aplikace tedy znamená použití takovým způsobem, který nebude v rozporu se smyslem a účelem právní úpravy obsažené v ZVTOS, tj. zejména s rychlostí a neformálností rozhodování o kázeňských trestech s cílem efektivního zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznicích.
53. Smyslem ustanovení § 69 odst. 1 správního řádu je, aby písemné vyhotovení správního rozhodnutí obsahovalo určité náležitosti, což je prostředek k zajištění potřebné míry důvěry adresátů rozhodnutí a případně i dalších osob v to, že se jedná o formalizovaný akt orgánu veřejné moci nadaného patřičnou pravomocí v oboru jeho působnosti, jenž byl vydán zákonem stanoveným postupem. Formální náležitosti rozhodnutí tedy především osvědčují, že se jedná o akt vrchnostenské aplikace práva orgánem veřejné moci. Zároveň aplikace ustanovení správního řádu týkající se náležitostí rozhodnutí není v rozporu se shora uvedenou zásadou rychlosti a neformálnosti rozhodování o kázeňských trestech, neboť uvedení základních náležitostí v rozhodnutí nepůsobí žádné zdržení při rozhodování a žalovaná může snadno uzpůsobit svou vnitřní praxi těmito požadavkům např. přizpůsobením používaných vzorů či formulářů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 As 133/2021-34, bod 15).
54. Napadené rozhodnutí tvoří jeden celek s prvoinstančním rozhodnutím, které identifikaci žalované obsahuje. Označení správního orgánu je zřejmě z prvoinstančního rozhodnutí, kdy návaznost napadeného rozhodnutí na prvoinstanční rozhodnutí je patrná z čísel jednacích. Součástí správního spisu je napadené rozhodnutí opatřené v záhlaví razítkem žalované, které lze považovat za údaj o správním orgánu, který rozhodnutí vydal. Napadené rozhodnutí, které je součástí správního spisu tedy absencí označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, netrpí.
55. Žalobce k žalobě přiložil kopii napadeného rozhodnutí bez otisku uvedeného razítka žalované. K tomu soud uvádí, že i kdyby takto předložené rozhodnutí žalované bylo autentické (šlo by o rozhodnutí doručené žalobci), nemohlo by to způsobit jeho nicotnost namítanou žalobcem (ani nepřezkoumatelnost či nezákonnost rozhodnutí). Šlo by sice o

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

pochybení spočívající v nedostatku označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, avšak nic by to nezměnilo na tom, že z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že jej vydala žalovaná. Žalovaná by měla pro příště ve své praxi zajistit, aby k takovým pochybením nedocházelo a součástí všech svých správních rozhodnutí učinit celé označení žalované včetně organizační složky (věznice), která rozhodnutí vydala, avšak to nemá vliv na rozhodnutí soudu v této věci.

56. Soud shrnuje, že ač napadené rozhodnutí není příkladem vzorného rozhodnutí o kázeňském přestupku odsouzeného a vykazuje určité formální vady či neobratné formulace, nejde o vady natolik závažné, aby způsobily nicotnost rozhodnutí. Formální náležitosti rozhodnutí, jejichž dodržování se žalobce žalobou dovolává, nemohou založit nicotnost rozhodnutí vzhledem ke specifickým kázeňského trestání za situace, kdy žalobci a každé jiné osobě je z napadeného rozhodnutí ve spojení s prvoinstančním rozhodnutím zřejmé, kdo v čí věci a jak rozhodl. Shora vypořádané žalobní námitky nevedly soud ani k závěru o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Ze všech výše uvedených žalobních námitek přisvědčil soud jedině té, v níž žalobce namítl, že ve správních rozhodnutích absentuje vymezení druhého skutku místem, časem a způsobem stíhaného jednání, což byl důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.
57. Dále žalobce v žalobě vytýkal napadenému rozhodnutí, že v něm žalovaná nevypořádala některé jeho stížní námitky, a dovozoval z toho nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí zakládající jeho nicotnost. Výše soud vysvětlil, že takto žalobcem vymezená vada napadeného rozhodnutí (nevypořádání stížních námitek) z povahy věci nemůže zakládat nicotnost napadeného rozhodnutí. Soud se proto dále soustředil na to, zda žalobcem namítaný nedostatek nepředstavuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, která by mohla být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
58. Žalobce v žalobě konkrétně namítl, že žalovaná v napadeném rozhodnutí nevypořádala jeho stížní námitku, že (a) požil alkohol nezaviněně, (b) mu byl uložen nepřiměřeně přísný trest, jelikož nebylo přihlédnuto k polehčujícím okolnostem, (c) neoznámením konzumace alkoholu nenaplnil skutkovou podstatu kázeňského přestupku podle § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS.
59. Soud ve správním spisu ověřil, že žalobce uvedl námitku ad (a) a odůvodnil ji v odst. IV písemného odůvodnění stížnosti tím, že nevěděl, že konzumuje alkohol, že ho o nealkoholickém charakteru nápoje ujistil spoluodsouzený a že nebylo prokázáno, že by žalobce užil alkohol zaviněně. Žalobce zde uvedl i námitku (b), kterou odůvodnil v odst. V písemného odůvodnění stížnosti existencí polehčujících okolností spočívajících v lítosti žalobce, v jeho součinnosti při prokazování přestupku, dále v zavinění maximálně ve formě nevědomé nedbalosti a v příkladném dosavadním chování žalobce při výkonu trestu. Žalobce v odst. VI písemného odůvodnění stížnosti uvedl i námitku (c), kterou odůvodnil tím, že vylitím kanystru do záchodu účinně zasáhl tak, aby nehrozilo další nebezpečí, a tím, že byla pomínuta zásada zákazu sebeobviňování.
60. Jelikož tyto námitky, o nichž žalobce v žalobě tvrdil, že byly žalovanou v napadeném rozhodnutí pomínuty, žalobce skutečně v řízení o stížnosti uplatnil, zkoumal soud, jak žalovaná žalobcem takto uplatněné námitky vypořádala. Soud v této souvislosti připomíná výše uvedené judikurní závěry, že při veškeré neformálnosti a stručnosti rozhodnutí ve věcech kázeňských přestupků vězňů musí obsahovat mj. vždy vypořádání základu námitek uplatněných odsouzeným při projednání kázeňského přestupku.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

61. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí soud zjistil, že žalovaná žádnou ze stížných námitek (a), (b) ani (c) nevypořádala a zcela je pominula. Žalovaná nedostála své zákonné povinnosti posoudit každou z uvedených námitek a vyjádřit se k její důvodnosti, příp. jejímu vlivu na výrok prvoinstančního rozhodnutí. Žalovaná takto měla uvést:
- (a) zda a proč podle ní žalobce požil alkohol zaviněně, jakou formou zavinění, to vše vždy s odkazem na konkrétní podklad rozhodnutí, z něhož má ten který závěr vyplývat. Postačovalo přitom stručné vyjádření, např. že žalobce doznal užití alkoholu a konzumace alkoholu byla prokázána i krevní zkouškou osvědčující hladinu 1,01 promile a že žalobce přinejmenším, ač nevěděl, že konzumací nápoje může užít alkohol, měl a mohl vzhledem k předchozímu písemnému poučení ze strany žalované vědět, že nápoj nabídnutý spoluodsouzeným může obsahovat alkohol bez ohledu na to, co mu spoluodsouzený tvrdil (nevědomá nedbalost).
- (b) zda a proč považuje uložený trest za přiměřený s přihlédnutím k lítosti žalobce, jeho součinnosti při prokazování přestupku, k jeho zavinění a v příkladném dosavadním chování žalobce. Postačovalo přitom stručné vyjádření, jakým trestem byl žalobcem ohrožen, k jakým skutečnostem při hodnocení přiměřenosti trestu žalovaná přihlížela a proč je vyhodnotila tak, jak uzavřela.
- (c) zda a proč oznamovací pasivitou žalobce naplnil skutkovou podstatu kázeňského přestupku podle § 28 odst. 2 písm. f) ZVTOS, zda a proč nebylo pro vážné ohrožení bezpečnosti relevantní vylítí kanystru do záchodu, zda a proč nebyl porušen zákaz sebeobviňování. Opět postačovalo stručné vyjádření k podstatě této stížní námítce žalobce.
62. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v části vypořádání výše uvedených třech stížných námitek žalobce. Tento žalobní bod byl důvodný a vedl soud ke zrušení napadeného rozhodnutí podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., aniž ve věci konal jednání. Správní orgány musí v dalším řízení stížní námítce žalobce posoudit a své závěry odůvodnit (postačí stručně a jednoduše vzhledem ke specifikům daného řízení).
63. V odst. V žaloby zopakoval polehčující okolnosti, jichž se dovolával ve stížnosti v odst. IV žaloby. Nadto žalobce namítl, že v prvoinstančním a napadeném rozhodnutí nebylo zohledněno, pokud jde o uložený trest a legitimní očekávání žalobce, že spoluodsouzenému byl uložen stejný trest, ač spoluodsouzenému nesvědčily žádné polehčující okolnosti. Takovou námítce žalobce v řízení u žalované neuplatnil a žalovaná tak nemohla pochybit tím, že se touto otázkou v napadeném rozhodnutí nezabývala. Totéž platí k žalobní námítce, že žalobci byl nesprávně uložen dvojitý trest za jediné jednání.
64. Vzhledem k tomu, že soud z jiných důvodů zrušil napadené rozhodnutí, nezabýval se nově namítaným porušením zásady rovného zacházení při ukládání trestu a zákazu dvojího trestání za jediný skutek, kdy by tyto skutečnosti posuzoval jako první. Žalovaná proto v dalším řízení vypořádá námítce žalobce, že uložený trest je nepřiměřeně přísný, protože byl totožný trest uložen i spoluodsouzenému, a námítce, že mu byl nepřipustně uložen dvojitý trest za jediné jednání. Soud nejen ve vztahu k této námítce akcentuje, že naprosto chápe, že specificky řízení o kázeňských přestupcích musí být prováděna rychle a neformálně tak, aby bylo v optimálním čase dosaženo cíle spočívajícího v efektivním zajištění bezpečnosti a pořádku ve věznici. Požadavek na rychlost řízení se pochopitelně musí odrazit ve významném snížení požadavků na kvalitu výstupu řízení. Po žalované

tak rozhodně nelze požadovat rozhodnutí ve formě právně sofistikovaných, komplikovaných a podrobných elaborátů. Proto naprosto postačuje, pokud žalovaná zcela stručně vysvětlí, zda a proč nepředstavuje trest uložený žalobci ve vztahu k trestu spoluodsouzeného libovůli ve skutkově obdobné věci, a proč nejde o dvojí trestání.

65. Ve vztahu k argumentaci žalované ve vyjádření k žalobě a návrhu na přiznání odkladného účinku soud uvádí, že správní soudy nepřihlížejí k argumentaci správních orgánů, pokud byla vznesena poprvé až v řízení před správními soudy. Důvody, pro které bylo vydáno rozhodnutí, musí správní orgán vtělit do svého odůvodnění, a nikoliv je doplňovat v řízení před správními soudy. Soud nemůže nahradit či podstatně doplnit odůvodnění rozhodnutí správního rozhodnutí vlastním odůvodněním. Správní soudnictví je založeno na principu kasačním, což znamená, že soud nemůže správní rozhodnutí měnit ani nahrazovat vlastním rozhodnutím, nýbrž ho může pouze zrušit a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení. Nemůže proto ani nahradit chybějící důvody správního rozhodnutí. Chybějící argumentaci nemůže dodatečně doplňovat správní orgán ve vyjádřeních učiněných v rámci soudního řízení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015-43, ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002- 5, č. 73/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 17. 6. 2021, č. j. 7 As 70/2021– 9, bod 23).
66. Z těchto důvodů nemohl soud přihlížet k tvrzením žalované v bodě 2 a 3 vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku o nebezpečných důsledcích jednání žalobce a k tvrzením žalované ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku o míře opilosti a zavinění žalobce a jeho nevěrohodné lži. Tato zjištění žalovaná do svého rozhodnutí neuvedla a nemohla tedy takto svou argumentaci doplňovat až v rámci soudního řízení správního. Soud dodává, že odkazy v podáních žalované soudu na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2014, č. j. 57 A 70/2012-88, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2014, č. j. 2 As 101/2014–26, ze dne 27. 8. 2015, č.j. 1 As 138/2015-42, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2021, č. j. 55 A 19/2020-44, bod 15, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 9. 2014, sp. zn. 30 Cdo 1200/2014, nijak nevyvrací argumentaci soudu výše v tomto rozsudku.
67. Žalobcem označené a k žalobě přiložené listiny jsou součástí správního spisu, jímž správní soudy dokazování neprovádějí, neboť nejde o důkazní prostředky a správní soud přezkoumává tyto dokumenty jako součást správního spisu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Afs 281/2020-70, bod 29).

VI.

Rozhodnutí soudu

68. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí bez jednání zrušil pro vady řízení podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a), c) s. ř. s. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku podle § 78 odst. 5 s. ř. s.
69. Bude-li žalovaná mít žalovaná za to, že byly náležitě objasněny okolnosti kázeňského přestupku a prokázána vina žalobce, musí skutkově jednoznačně vymezit druhý skutek

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

(kdy, kde a co žalobce zjistil a neoznámil), odůvodnit, proč tato informace mohla způsobit vážné ohrožení bezpečnosti, i konkrétní formu zavinění žalobce ve vztahu k druhému skutku. Žalovaná by měla uvést, z jakých podkladů rozhodnutí (či veřejně známých skutečností) své skutkové závěry dovodila. Žalovaná by měla žalobci umožnit, aby se k tomu vyjádřil. Dále žalovaná musí vypořádat (věcně posoudit důvodnost a své závěry odůvodnit) všechny námitky uvedené žalobcem v řízení o stížnosti. Vzhledem k tomu, že jde o řízení o správním trestání, musí žalovaná vypořádat i námitku žalobce, že uložený trest byl nepřiměřeně přísný, protože byl totožný trest uložen i spoluodsouzenému (viz str. 10 žaloby), a námitku žalobce, že byl potrestán dvojím trestem za jediné své jednání (viz str. 8 žaloby), byť byly uplatněny poprvé v soudním řízení správním. Žalovaná musí vypořádat i všechny případně žalobcem vznesené námitky v průběhu dalšího řízení (srov. druhá právní věta usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71, č. 3577/2017 Sb. NSS). Soud opětovně akcentuje, že naprosto postačí, když žalovaná stručně vyloží základ svých úvah vztahujících se k podstatě případných námitk žalobce.

70. Jelikož byl soud opakovaně ve své úřední činnosti konfrontován s rozhodnutími ve věcech kázeňských řízení odsouzených poté, co byla soudem předchozí rozhodnutí zrušena a věc vrácena k dalšímu řízení Vězeňské službě ČR, považuje za vhodné připomenout následující. Zrušením napadeného rozhodnutí nedochází ke zrušení prvoinstančního rozhodnutí. Tvrzení a argumentace obsažená v případných podáních žalované soudu nelze považovat za odůvodnění případně v budoucnu vydaného správního rozhodnutí. Ani odůvodnění tohoto rozsudku nemá žádný vliv na obsah případně v budoucnu vydaného správního rozhodnutí – žalovaná je jen vázána právními názory vyslovenými soudem v odůvodnění tohoto rozsudku. Jinými slovy, budoucí rozhodnutí žalované bude v případě zahájení soudního řízení správního přezkoumáváno stejně jako nyní v rozsahu výroků a odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v celku s výrokiem a odůvodněním rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, přičemž k odůvodnění nyní zrušeného napadeného rozhodnutí nesmí být přihlíženo. Vše, co žalovaná chce uvést, čím chce argumentovat, čím chce podpořit své skutkové a právní závěry, musí uvést do svých rozhodnutí.
71. Obiter dictum soud právě vzhledem ke své úřední činnosti při přezkumu rozhodnutí Vězeňské služby ČR dodává, že by žalovaná měla dbát na to, aby v souladu s výše uvedenými zákonnými ustanovení každé její rozhodnutí ve věci kázeňských přestupků odsouzených bylo označeno jako rozhodnutí a obsahovalo určitý a srozumitelný výrok (popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání, právní kvalifikace skutku, vyslovení viny, forma zavinění, druh a výměra správního trestu) a odůvodnění, příp. poučení o oprávném prostředku, pokud ho proti rozhodnutí lze podat s údajem, zda má oprávný prostředek odkladný účinek. Ve výrokové části rozhodnutí žalovaná tedy musí uvést, o čemž a jak rozhodla a podle jakých právních ustanovení, dále označit odsouzeného a správní orgán, který rozhodnutí vydal. Rozhodnutí musí obsahovat číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V odůvodnění musí žalovaná uvést, postačí stručně a v základu, jednak důvody, proč rozhodla tak, jak rozhodla, zejména z čeho dovodila, že se odsouzený dopustil kázeňského přestupku (skutkově i právně) tak, jak ho žalovaná vymezila ve výroku, a jednak vypořádání návrhů a námitk odsouzeného. Uvedení popsanych základních náležitostí v rozhodnutí nemůže působit žalované žádné citelné zdržení při rozhodování o kázeňských přestupcích odsouzených, neboť žalovaná může snadno

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

uzpůsobit svou praxi těmto požadavkům např. přizpůsobením používaných vzorů či formulářů.

VII.

Náklady řízení

72. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II tohoto rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Plně procesně úspěšnému žalobci přiznal soud náhradu nákladu řízení v celkové výši 10 800 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 6 800 Kč, kterou tvoří odměna za 2 úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsí žaloby dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu] a 2 paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále jde o zaplacené soudní poplatky za žalobu ve výši 3 000 Kč [položka 18 odst. 2 písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a v částce 1 000 Kč za návrh na odkladný účinek žaloby [položka 20 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna zaplatit k rukám zástupce žalobce, a to ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena s přihlédnutím k možnostem žalované tuto platbu realizovat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 4. února 2025

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.